

Hidasta dynamiittia

Murtolaastilla isokin kivi menee rikki ilman panostajan papereita.

MARTTI LINNA, teksti ja kuvat

METSÄAUTOTIESTÄ ylös työn-tyvä kivenkärki tai rakennus-työmaan iso kivenjulli voi olla harmillinen juttu, ellei käytet-ävissä ole panostajaa tai kaivu-ria. Aina ei kiven räjäyttäminen ole muutenkaan viisasta. Apu voi löytyä kemiallisesta murtolaas- tista, jota kutsutaan myös etana- dynamiitiksi.

Markkinoilla on laastista useampiakin tuotemerkkejä. Ne kaikki perustuvat kemialli- seen reaktioon, joka saa laastin paisumaan erittäin voimakkaas- ti. Esimerkiksi tässä testissä käy- tetyn, Dextec Oy:n maahan tuo- man Ter-Mite L -murtolaastin luvataan halkaisevan paisues- saan kaikki suomalaiset kivila- jit ja betonityypit.

Murtolaastia käytettäessä ri- kottavaan kiveen porataan sar- ja reikiä, joten käytettävissä on oltava hyvä kivipora ja sähköä.

Koekappaleena toimi tulevan kalustovajan perustusten tiellä ollut vajaan kuution kokoinen graniittilohkare. Siihen porattiin 25 millin kiviporalla 18 reikää 10–15 sentin reikäväliä. Maahantuojan suosittelema reikäkoko on 27–51 millimetriä. Mitä isompi reikäkoko on, sen tehokkaampaa murtolaasti. Ainetta kului vajaan kolme kiloa.

Laasti sekoitetaan tavalliseen veteen ja seos kaadetaan reikiin. Ter-Mite L:n suositeltu käyttö- lämpötila on viidestä pakkasas- teesta 20 asteeseen. Täytetyt reiät on hyvä suojata auringon- paisteelta jollakin eristävällä ma- teriaalilla.

Ter-Mite L -laastia myydään

muun muassa eräissä konevuok- raamoissa ja -liikkeissä viiden ja kymmenen kilon astioissa. Vink- kejä ja käyttöohjeita löytyy net- tisivustolta ter-mite.fi.

Lopputuloksena kahden vuorokauden jälkeen rautakangella hajalleen kammettuna. Prosessi kestää yleensä 24–48 tuntia mutta voi viedä kauemminkin, jos olosuhteet eivät ole ihanteelliset.

TER-MITE L

- + turvallinen ympäröiville rakenteille
- + ei tärinää, pölyä eikä lentäviä kiviä
- + tehokas ja lupavapaa kivenrikkoja
- pienempikin astia monesti riittäisi
- paisuu nopeasti veteen sekoittamisen jälkeen, käytössä ei kannata aikailaa